

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 13/2026-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č. k. 9PP/31/2025-75 z 27. mája 2025, uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2Tos/84/2025-106 z 9. septembra 2025 a postupom, ktoré predchádzali ich vydaniu, takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 20. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 9PP/31/2025-75 z 27. mája 2025 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“), uznesením krajského súdu č. k. 2Tos/84/2025-106 z 9. septembra 2025 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) a postupmi, ktoré predchádzali ich vydaniu. Navrhuje napadnuté uznesenie okresného súdu a uznesenie krajského súdu zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje, aby ho ústavný súd prepustil z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu, priznal mu finančné zadosťučinenie 2 000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom. Tiež žiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/96/2021 z 10. mája 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To/69/2022 zo 6. septembra 2022 odsúdený pre pokračovací zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona a zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov.

3. Sťažovateľ podal návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z 10. februára 2025, o ktorom bolo rozhodnuté uznesením okresného súdu tak, že prvostupňový súd ho podľa § 66 ods. 1 a 2 Trestného zákona v spojení s § 415 ods. 2 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodný, keďže neboli kumulatívne splnené všetky zákonom stanovené podmienky pre jeho podmienené prepustenie na slobodu.

4. Krajský súd rozhodol o sťažovateľovej sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu uznesením č. k. 2Tos/84/2025-106 z 9. septembra 2025 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, uzneseniu krajského súdu a postupom, ktoré predchádzali ich vydaniu, sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) možnosť podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je v jeho prípade iluzórnou, keďže všeobecné súdy pri rozhodovaní nezohľadnili jeho pozitívne správanie vo výkone trestu odňatia slobody;

b) zhodnotenie jeho správania vo výkone trestu odňatia slobody uvedené v hodnotení ústavu je v rozpore so záverom riaditeľa ústavu o nedoporučení prepustiť ho z výkonu trestu odňatia slobody;

c) z namietaných uznesení vyplýva, že hlavným dôvodom na zamietnutie návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je jeho nekritický postoj k spáchanej trestnej činnosti. Sťažovateľ predmetný záver namieta, keďže skutok, pre ktorý bol odsúdený, sa podľa jeho názoru nikdy nestal. Argumentuje, že ak odsúdený tvrdí, že je nevinný, jeho postoj k dotknutej trestnej činnosti nemožno automaticky interpretovať ako nesplnenie podmienky na podmienené prepustenie. Dôležité je, že sa celkovo správa v súlade s režimom výkonu trestov, plní si povinnosti a nebol disciplinárne potrestaný;

d) tvrdenie krajského súdu, že jeho vzorné správanie v ústave na výkon trestu odňatia slobody je len prispôbením sa podmienkam výkonu trestu, je nepodloženou domnienkou;

e) uznesenie krajského súdu je v rozpore s požiadavkou na riadne, odôvodnené a preskúmateľné rozhodnutie, pričom obe rozhodnutia sú zároveň arbitrárne;

f) argument krajského súdu o podaní mimoriadnych opravných prostriedkov vo veci popiera zmysel mimoriadnych opravných prostriedkov, ktoré sú garantované ústavou a dohovorom;

g) právo na účinný prostriedok nápravy nemožno obracať v neprospech toho, komu prináleží.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, č. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a práva na účinný prostriedok nápravy (čl. 13 dohovoru) uznesením okresného súdu, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, uznesením krajského súdu o zamietnutí sťažovateľovej sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu, ako aj postupmi všeobecných súdov, ktoré predchádzali vydaniu predmetných rozhodnutí.

III.1. K namietanému porušeniu práva uznesením okresného súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu:

7. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd poskytuje v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

8. Sťažovateľ mal možnosť podať proti namietanému postupu a uzneseniu okresného súdu sťažnosť krajskému súdu. Takúto sťažnosť aj podal a bolo o nej rozhodnuté uznesením krajského súdu. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu jej neprípustnosti.

III.2. K namietanému porušeniu práv uznesením krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu:

9. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí stanovenej doby bez zreteľa na účel trestu (m. m. IV. ÚS 53/08).

10. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) vo všeobecnosti uznáva veľmi vysokú mieru autonómie všeobecného súdu pri rozhodovaní o splnení podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, je však povolaný zasiahnuť v takých prípadoch, ak je zvolený výklad všeobecných súdov výrazom zjavného faktického omylu či logického excesu, čím sa vybočuje zo zásad spravodlivého procesu (m. m. nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 715/04 z 1. 12. 2005 a sp. zn. I. ÚS 2201/16 z 3. 1. 2017).

11. Takáto situácia by mohla nastať, ak by všeobecné súdy rozhodovali na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a svoje rozhodnutie by založili iba na informáciách z doby odsúdenia sťažovateľa (m. m. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 611/2000 z 22. 3. 2001), ak svoje závery riadne a presvedčivo neodôvodnili a ak prognózu vedenia riadneho života posudzovali iba na základe minulého správania sťažovateľa, resp. okolnostiach vzťahujúcich

sa na povahu a závažnosť spáchaného trestného činu (m. m. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 1735/10 z 12. 5. 2011).

12. Ústavný súd v tejto súvislosti akcentuje, že z ústavy nevyplýva základné právo na to, aby bolo žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovené (m. m. III. ÚS 355/2021). Posúdenie splnenia zákonných podmienok podmiennečného prepustenia je vecou sudcovskej úvahy. Uvedenému nasvedčuje aj samotná formulácia § 66 ods. 1 Trestného zákona, v zmysle ktorého súd *môže* odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak sú na to splnené tam uvedené podmienky.

13. Z Trestného zákona (§ 66 a nasl.) možno vyvodit' tri podmienky podmiennečného prepustenia, a to ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie; môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a vykonanie časti trestu. Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva (m. m. I. ÚS 509/2022).

14. Podstatou sťažovateľovej argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti je tvrdenie o arbitrárnosti, resp. nedostatočnom odôvodnení namietaných rozhodnutí. Argumentuje nezohľadnením, resp. nedostatočným zohľadnením jeho pozitívneho správania vo výkone trestu odňatia slobody, atakuje tvrdenia všeobecných súdov o jeho nekritickej postoji k trestnej činnosti, pre ktorú je umiestnený vo výkone trestu odňatia slobody, ako aj o jeho prispôbení sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody.

15. Ústavný súd sa na účel posúdenia relevancie sťažovateľom uplatnených námietok oboznámil s obsahom uznesenia krajského súdu, ako aj s obsahom uznesenia okresného súdu, pridržiac sa svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie prvostupňového súdu a súdu druhého stupňa nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie (v tomto prípade sťažnostné) konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Zistil pritom, že rozhodnutia všeobecných súdov nie je možné považovať za arbitrárne, ako ani nedostatočne odôvodnené.

16. Z namietaných rozhodnutí vyplýva, že krajský súd sa v zásade stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa. Ten považoval za naplnenú len formálnu podmienku na rozhodnutie o podmiennečnom prepustení sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody, t. j. že sťažovateľ vykonal dve tretiny z uloženého trestu za zločin v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 6T/96/2021. Materiálne podmienky na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody spočívajúce v tom, že plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, súdy nepovažovali za splnené. Z namietaných rozhodnutí všeobecných súdov je ale zrejmé, že sa vyjadrili k obom z týchto podmienok (s. 4 a 5 uznesenia okresného súdu a s. 4 a 5 uznesenia krajského súdu).

17. V konkrétnosti ústavný súd upriamuje pozornosť na hlavné dôvody opodstatňujúce rozhodnutia všeobecných súdov. Vo vzťahu k preukázaniu polepšenia krajský súd vyzdvihol, že ide o vývojový proces vnútornej premeny osobnosti páchatel'a, ktorý sa navonok prejavuje v jeho správaní. Treba pritom odlišovať tzv. prispôbenie sa podmienkam v ústave na výkon trestu odňatia slobody a skutočnej zmene po určitom čase výkonu trestu. Krajský súd vzhladol dôvodné pochybnosti

o naplnení výchovného vplyvu aktuálne vykonávaného výkonu trestu odňatia slobody na sťažovateľa. To znamená pochybnosti o jeho polepšení sa a v nadväznosti na to aj ohľadom možného vedenia riadneho života po prípadnom podmiennečnom prepustení. Akcentoval pritom skutočnosť, že sťažovateľ neprevzal zodpovednosť za ním spáchanú závažnú násilnú trestnú činnosť (odsúdený za zločin sexuálneho zneužívania a zločin výroby detskej pornografie), pričom takýto postoj súd nepovažoval za polepšenie, keďže je jedným (nie jediným, pozn.) z fundamentálnych predpokladov, na podklade ktorého možno dospieť k záveru o polepšení či o určitom pozitívnom prevýchovnom vplyve dosiaľ vykonaného trestu. Krajský súd pritom uznal jeho relatívne dobré správanie v ústave, ktoré ale v okolnostiach prerokovanej veci považoval za vonkajší znak jeho premeny, a teda prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu. K predmetným skutočnostiam ústavný súd pre komplexnosť dopĺňa, že súdy sa zaoberali aj tým, že sťažovateľ má po prípadnom podmiennečnom prepustení zabezpečené sociálne zázemie vrátane bývania a prísľub zamestnania (s. 5 uznesenia okresného súdu).

18. Ústavný súd v tejto súvislosti opätovne akcentuje sťažovateľovi známu skutočnosť (keďže na ňu bolo poukázané aj v uznesení krajského súdu), že zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí stanovenej doby bez zreteľa na účel trestu (m. m. IV. ÚS 53/08, bod 9 tohto uznesenia). Podmiennečné prepustenie je namieste len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a na ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať z týchto hľadísk význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Očakávanie, že páchatel povedie po podmiennečnom prepustení riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelovej osobnosti a doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, ako aj možností jeho nápravy a osobných pomerov (m. m. Ústavný súd Českej republiky IV. ÚS 2898/21 zo 14. 12. 2021).

19. Z už popísaného obsahu uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu je zrejmé, že sa nemožno stotožniť so sťažovateľovými tvrdeniami, že všeobecné súdy neprihliadali na jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody. Pokiaľ sťažovateľ namieta, že hlavným dôvodom jeho podmiennečného neprepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je jeho nekritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, je potrebné zdôrazniť (ako na to poukázal aj krajský súd, hoci inými slovami), že z ústavy nevyplýva základné právo na to, aby bolo žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovené (bod 12 tohto uznesenia). Zároveň je potrebné uviesť, že ústavný súd sa zaoberal rozhodnutím krajského súdu ako celkom, a teda neopomenul potrebu čítať rozhodnutia súdov s porozumením a v celom ich kontexte. Ústavný súd vyhodnotil napadnuté uznesenie ako také, z ktorého je možné s porozumením vydedukovať podstatu, a teda vysvetlenie dôvodov nesplnenia podmienok na jeho podmiennečné prepustenie na slobodu.

20. Pokiaľ sťažovateľ atakuje vyjadrenia všeobecných súdov týkajúce sa ním podávaných mimoriadnych opravných prostriedkov, ani na tomto mieste sa nemožno stotožniť s jeho argumentáciou. Súdy prostredníctvom poukazu na tieto prostriedky hodnotili vyjadrenie sťažovateľových postojov k trestnej činnosti, za ktorú bol právoplatne odsúdený, a teda neatakovali nemožnosť ich podania, ale touto skutočnosťou doplnili kontext ich argumentácie o sťažovateľovom postoji k trestnej činnosti, a teda že ani vnútorne, ani navonok neprijal zodpovednosť za jej spáchanie (s. 5 uznesenia okresného súdu).

21. Ako teda vyplýva z uznesenia krajského súdu, sťažovateľ má k vine za skutky, pre ktoré je vo výkone trestu nekritický postoj, na základe čoho súdy dospeli k záveru, že od neho nemožno očakávať, že sa polepší (že výkon trestu odňatia slobody na neho mal výchovný vplyv) a v budúcnosti povedie riadny život. Táto úvaha všeobecných súdov zodpovedá podmienkam, pre ktoré nemožno sťažovateľa prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody tak, ako ich stanovuje § 66 Trestného zákona (obdobne pozri III. ÚS 168/2024 a I. ÚS 526/2025). Zároveň ale súdy rozhodli aj na základe nepriaznivej resocializačnej prognózy sťažovateľa (neodporúčací charakter stanoviska riaditeľa a vyhodnotené stredné riziko recidívy) stanovenej ústavom na výkon trestu, ale neopomenuli ani jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody.

22. Ústavný súd sumarizuje, že záver krajského súdu bol vyslovený po komplexnom posúdení relevantných faktorov pre konanie a rozhodnutie, teda nielen s poukazom na nekritický postoj sťažovateľa k spáchanej trestnej činnosti, ale aj s poukazom na jeho celkové správanie počas pobytu vo výkone trestu, na závažnosť trestnej činnosti, pre ktorú bol právoplatne odsúdený, a tiež s bráním do úvahy hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

23. Ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd dal sťažovateľovi dostatočne presvedčivé odpovede na jeho relevantné námietky. Jeho závery (v spojení s uznesením okresného súdu) sú v ich komplexe zrozumiteľné a logické. Dôvody zamietnutia návrhu sťažovateľa nie sú z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľné, na podklade čoho nemohol dospieť k inému záveru, ako odmietnuť túto časť ústavnej sťažnosti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

24. Pokiaľ ide o námietku porušenia čl. 6 dohovoru, ústavný súd ju v súlade s konštantnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva kvalifikoval ako zjavne neopodstatnenú vzhľadom na neaplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na „konanie o podmienčné prepustenie“. Toto konanie sa totiž netýka rozhodnutia o „trestnom obvinení“ a ani o „občianskych právach a záväzkoch“ (pozri napr. rozhodnutia vo veciach: Plischke c. Rakúsko zo 7. 3. 1964, X. c. Rakúsko z 23. 5. 1966, X. c. Rakúsko z 19. 7. 1966, X. c. Spojené kráľovstvo 13. 7. 1970, Helmut Aldrian c. Rakúsko zo 7. 5. 1990).

25. Osobitne k namietanému porušeniu práva podľa čl. 13 dohovoru ústavný súd uvádza, že sťažovateľ vidí jeho porušenie v tom, že podaná sťažnosť, o ktorom rozhodol krajský súd, nepredstavovala účinný prostriedok nápravy. Ústavný súd konštatuje, že právo na účinný právny prostriedok nápravy (opravný prostriedok) sťažovateľovi odopreté nebolo, keďže po podaní sťažnosti sťažovateľom krajský súd uznesenie okresného súdu preskúmal, pričom uznesenie krajského súdu ústavný súd vyhodnotil ako ústavne akceptovateľné. Obsahom práva na účinný opravný prostriedok nie je automaticky nárok, aby výsledok konania zodpovedal predstave sťažovateľa. Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania aj v časti namietajúcej porušenie práva podľa čl. 13 dohovoru ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

26. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej

je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

27. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 9. januára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu